

Jämställdhetsdelegationen

Datum: 2015-01-30

Klockan: 09:00 - 12:00

Plats: Dialogen, Rådhuset

Närvarande ledamöter

Murad Artin (V), ordförande

Fisun Yavas (S)

Sara Maxe (KD)

Linn Andersson (M)

Helena Ståhl (SD)

Gabriela Velasquez (MP)

Ulrica Solver-Gustavsson (FP)

Övriga

Maria Cederskär, tjm

Johanna Ek, tjm, sekreterare

Frånvarande ledamöter

Lars Johansson (C)

1. Protokolljusterare

Till justerare väljs Ulrica Solver-Gustavsson.

2. Anmälan av övriga frågor

Johanna Ek anmäler övrig fråga: Högnivåmöte 4 mars.

3. Presentation av ledamöter och tjänstemannastöd

Presentation av närvarande ledamöter och delegationens tjänstemannastöd.

- Murad Artin (V), delegationens ordförande och kommunalråd m fl uppdrag. Kommunfullmäktigeledamot.
- Fisun Yavas (S), delegationens tidigare ordförande. Ledamot i Kommunstyrelsen och 1:e vice ordförande i Programnämnd social välfärd m fl uppdrag. Kommunfullmäktigeledamot.
- Sara Maxe (KD), 1:e vice ordförande i Socialnämnd öster
- Linn Andersson (M), 2:e vice ordförande i Byggnadsnämnden m fl uppdrag. Kommunfullmäktigeledamot.
- Helena Ståhl (SD), ledamot i Förskolenämnden och i Programnämnd social välfärd.
- Gabriela Velasquez (MP), ersättare i Kumbro Stadsnät AB och Programnämnd barn och utbildning. Kommunfullmäktigeledamot.
- Ulrica Solver-Gustavsson (FP), 2:e vice ordförande i Förskolenämnden och vigselförrättare. Kommunfullmäktigeledamot.

- Johanna Ek, strategisk planerare kommunövergripande jämställdhetsfrågor vid Ekonomi- och hållbarhetsavdelningen, Enheten för hållbar utveckling.
- Maria Cederskär, personalstrateg vid Personalavdelningen, Arbetsgivar enheten.

4. Delegationens uppdrag och ansvar

Delegationens formella uppdrag och ansvar är uttryckt i dokumentet ”Riktlinjer för kommunstyrelsens jämställdhetsdelegation”.

Delegationen ska utveckla arbetet för jämställdhet ur ett medborgar-, brukar- och arbetsgivarperspektiv. Delegationen ska vara en pådrivande aktör i jämställdhetsarbetet, inom den egna organisationen, men också i kommunen och regionen i stort.

Murad Artin lyfter det ansvar ledamöterna i delegationen har som utsedda av sina partier i denna fråga. Ledamöternas roll är att driva på och ha ett övergripande ansvar för det som beslutats kring jämställdhet i Kommunfullmäktige. Ledamöterna bör bära med sig det ansvaret in i partigrupperna och i sina övriga politiska uppdrag.

Murad Artin kommer som ordförande i Kommunstyrelsens jämställdhetsdelegation träffa Staffan Isling, kommundirektör, och Lena Baastad, Kommunstyrelsens ordförande, kontinuerligt för att bland annat lyfta frågor som uppkommer i delegationen.

I rekommendationerna från förra mandatperiodens delegation finns revidering av delegationens riktlinjer. Några punkter som skulle behöva tydliggöras i riktlinjerna är

- a) formuleringen ”Kommunstyrelsen utser delegationens ordförande, vice ordförande, andre vice ordförande och ledamöter.” Varför har inte detta skett? Varför har bara ledamöter och ordförande utsetts?
- b) formuleringen ”Kommunstyrelsen ska eftersträva en jämn könsfördelning i delegationen.” Hur gör vi i partierna detta? Bör vi ha två förslag, en kvinna och en man, till Kommunstyrelsen vid val av ledamöter? Frågan bör tas hänsyn till vid val av nya ledamöter.
- c) formuleringen ”Delegationen ska hantera mångfaldsfrågor inom ramen för diskrimineringslagstiftningen och diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.” Vilka gränsdragningar finns när det gäller jämställdhet och antidiskriminering? Delegationens uppdrag är i behov av ett förtydligande vad gäller det generella jämställdhetsuppdraget och det specifika uppdraget utifrån diskrimineringslagstiftningen.
- d) formuleringen ”Delegationen är referensorgan och remissinstans i kommunens ärendeberedning när det gäller jämställdhetsfrågor. Kommunstyrelsens ordförande eller kommundirektör avgör om jämställdhetsdelegationens synpunkter ska inhämtas.” Hur kan delegationens roll som remissinstans förtydligas? Hur gör Eskilstuna? För att inte förlänga ärendens beredningsprocess, kan delegationen få dokument för granskning samtidigt som facklig samverkan sker? Avgörandet om remissinstans ska vara en rutin, inte upp till Kommunstyrelsens ordförande eller kommundirektör.
- e) formuleringen ”Kommunledningskontoret ansvarar för delegationens sekretariat samt tillhandahåller sakkompetens.” Här behövs ett tydliggörande kring att sekretariatet bör ha samma administrativa stöd som andra politiska organ.
- f) Övriga frågor som eventuellt ska tas med i riktlinjerna är hur nya nämndledamöter får utbildning i jämställdhet, och specifikt i Örebro kommuns jämställdhetsarbete, samt hur dialogträffar ska genomföras och med vilka.

I övrigt framkom synpunkter på hur jämställdhetsarbetet kommuniceras på Intranätet och orebro.se. Johanna Ek tar med sig synpunkterna till ett möte med Kommunikationsavdelningen.

För jämställdhetsdelegationens arbete finns en budget inom kommunledningskontorets totala budgetram på 50 000 kr per år. Budgeten ska omfatta medel för delegationens kompetensutveckling, omvärldsbevakning, erfarenhetsutbyte och kunskapsspridning. Delegationen föreslår att det vid en revidering läggs till sekretariatskostnader. När det gäller arvode och ersättningar får Kommunstyrelsens valda ledamöter i delegationen sammanträdesarvode och ersättningar enligt kommunens bestämmelser för förtroendevalda. Arvoden och ersättningar utgår från Kommunstyrelsens budget liksom Jämställdhetspriset prissumma på 10 000 kr per år.

5. Verksamhetsplan 2015

Jämställdhetsdelegationen tar varje år fram en verksamhetsplan. På grund av ny mandatperiod och ordförandebyte har ingen verksamhetsplan tagits fram för år 2015 ännu. Murad Artin föreslår att 2015 års verksamhetsplan använder tidigare års struktur och mål eftersom delegationens arbete precis startat, och att 2016 års verksamhetsplan tas fram redan i september-oktober 2015.

2014 års verksamhetsplans struktur och mål:

Jämställdhetsdelegationens verksamhet och utveckling

- Kompetensutveckling
- Omvärldsbevakning
- Erfarenhetsutbyte
- Kunskapsspridning
- Övrigt

Jämställdhetsdelegationens mål och aktiviteter

- Örebro kommun ska vara en jämställd kommun
- Örebro kommun ska ge service på lika villkor oavsett kön
- Örebro kommun ska vara en bra och attraktiv arbetsgivare för såväl kvinnor som män

I verksamhetsplanen ska rekommendationer från förra mandatperiodens delegation beaktas.

- Genomföra dialogträffar för att driva på jämställdhetsarbetet
- Sprida information bredare om jämställdhetsläget och goda exempel
- Revidera riktlinjerna och få ett tydligare ansvar som remissinstans
- Jämställdhetssäkra beredningsprocessen
- Utveckla en gemensam kunskapsgrund
- Planera revidering av jämställdhet- och ickediskrimineringsplanen

Under våren ska delegationen bjuda in ideella organisationer till en dialogträff. Civila samhället skulle i vissa frågor kunna fungera som remissinstans för att inhämta synpunkter. Under året vill delegationen börja träffa bolagen. ÖBO, Futurum, Örebroporten, Länsmusiken och eventuellt Kumbro beslutas prioriteras. Förberedande frågor ska skickas ut.

Murad Artin lyfter en idé för en rikskonferens 2016 och därefter vartannat år för att sätta Örebro på kartan när det gäller jämställdhet. Den nationella konferensen skulle kunna pågå under flera dagar och omfatta föreläsningar, kultur och musik. Delegationen ser positivt på idén.

Delegationens ledamöter enas om att Murad Artin och Johanna Ek tar fram ett förslag till verksamhetsplan som sedan skickas ut till delegationen. Jämställdhetsdelegationens diskussion och beslut om verksamhetsplan sker vid ett extra möte den 13 februari kl 9-11. Verksamhetsplanen går därefter till kommunstyrelsen för beslut i mars.

6. Jämställdhetsutbildning

I rekommendationer från förra mandatperiodens delegation finns en gemensam kunskapsgrund med som en viktig del av delegationens arbete. Murad Artin föreslår därför att delegationen har utbildningsinslag vid möten samt två heldagar i samband med ordinarie möten. Delegationen ska också undersöka möjligheterna att göra studiebesök i Malmö under året.

7. Omvärldsbevakning

Johanna Ek rapporterar.

- Jämställdhetsmål i alla politikområden?

Regeringens jämställdhetspolitik kommer troligen innebära jämställdhetsmål för alla politikområden. Nästa stora steg som regeringen kommer ta är jämställdhetsbudgetering. Det är ett steg för att bland annat göra politiker medvetna om vad olika beslut och vägval får för konsekvenser.

- 41 myndigheter jämställdhetsintegreras (JiM)

Regeringen satsar 26 miljoner kronor på att stötta upp jämställdhetsarbetet på 41 myndigheter under de närmaste fyra åren. Under 2013 och 2014 har 18 statliga myndigheter på uppdrag av regeringen medverkat i ett program för jämställdhetsintegrering. Nu är det dags för 23 nya myndigheter att ge sig in i programmet Jämställdhetsintegrering i Myndigheter (JiM) och totalt kommer 41 myndigheter att delta.

- Ojämställd fördelning mellan kvinnor och män i historieböckerna

DN:s granskning av skolans läroböcker i historia visar på en ojämställd fördelning mellan män och kvinnor som blivit nämnda vid namn. I de vanligaste läroböckerna i historia utgör kvinnor i snitt bara 13 procent av alla personer, och andelen minskar i kapitlen om 1900-talet. Forskare har reagerat starkt eftersom det de senaste decennierna förts fram mer kunskap och nya sätt att tänka kring kvinnors roll i historien. Att jämställdhetsperspektivet är inskrivet i läroplanen borde ha förändrat kurslitteraturen mer än vad det gjort och ett ansvar för att bevaka kvinnorepresentation ligger på bokförlagen, redaktörerna och författarna.

- Delegationen för jämställdhet i arbetslivet

Delegationen för jämställdhet i arbetslivet ser i sina kartläggningar inga stora löneskillnader i samma yrke utan skillnaderna finns istället mellan kvinnodominerade och mansdominerade yrkeskategorier. Delegationen för jämställdhet i arbetslivet menar att vi behöver arbeta med att bredda rekryteringen vilket ligger i linje med de tankar Örebro jobbat med när det gäller Smart ekonomi. Vi måste också arbeta för att skapa förutsättningar för människor att orka/vilja arbeta heltid. Delegationen för jämställdhet i arbetslivet har gett ut ett antal intressanta forskningsrapporter.

2014:28 Lönsamt arbete – familjeansvarets fördelning och konsekvenser

2014:30 Jämställt arbete? Organisatoriska ramar och villkor i arbetslivet

2014:34 Inte bara jämställdhet - Intersektionella perspektiv på hinder och möjligheter i arbetslivet

2014:74 Jämställdhet i socialförsäkringen?

2014:80 Ökad medvetenhet men långsam förändring - om kvinnor och män på ledande positioner i svenskt näringsliv

2014:81 Yrke, karriär och lön - kvinnors och mäns olika villkor på den svenska arbetsmarknaden

- Nya mål från Jämställdhetsutredningen?

Förra regeringen beslutade om en särskild utredning som ska följa upp och analysera utvecklingen mot jämställdhet och jämställdhetspolitikens genomförande. I utredningen ingår också att bedöma politiska insatsers effektivitet i förhållande till de jämställdhetspolitiska målen. Jämställdhetsutredningen tillsattes i april 2014. Utredningen ska besvara hur jämställdheten har utvecklats de senaste 10 åren med en särskild analys kring utrikes födda, hur effektivt jämställdhetspolitiken genomförs samt en översyn av mål och indikatorer. En revidering kommer troligen innebära att hälsa tillkommer i målen. Uppdraget ska redovisas senast den 15 augusti 2015 då även forskarrapporterna publiceras.

- Feriejobb/praktik som strategi för att förändra den könsuppdelade arbetsmarknaden. SKL driver ett projekt för att få fler män till förskolan. 50 000 förskolelärare/barnskötare kommer att behövas de närmaste åren. Kartläggningen visar att män som arbetar inom förskola har blivit påverkade att välja yrket förskollärare av erfarenheten att antingen arbeta eller praktisera på en förskola eller arbeta pedagogiskt med barn på andra sätt innan sina studier. Slutsatsen är att kontakten gör att man väljer att utbilda sig. Projektansvariga menar att detta även bör kunna gälla andra områden och att kommuner och landsting kan använda sig av feriejobb/praktik som strategi. För vår framtida kompetensförsörjning och en jämställd arbetsmarknad och mot den könsuppdelade arbetsmarknaden.
- Större risk att ungdomar som är negativa till jämställdhet och har stereotypa föreställningar om könsroller använder sig av våld och kränker andra visar undersökning från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor
Resultatet visar att de killar som är negativa till jämställdhet och har stereotypa föreställningar om könsroller löper 3,2 gånger så stor risk att använda sig av våld och kränka andra. För tjejer är risken 2,5 gånger så stor.

8. Övriga frågor

- Högnivåmöte 4 mars

Örebro kommun har genom sin medverkan i SKL:s högnivågrupp, tillsammans med andra kommuner, landsting och regioner gjort ett åtagande:

”I vår roll som företrädare för den politiska och administrativa ledningen i våra respektive organisationer åtar vi oss att fortsätta det arbete som vi har satt i gång för att nå hållbar jämställdhet.

Vi ska fortsätta att hålla jämställdhet på agendan, fortsätta arbetet med integrerade verksamhetsplaner och årsredovisningar.

Vi ska verka för en kultur där jämställdhet ses som en naturlig del av uppdraget som politiker eller anställd i kommun, region och landsting

Vi kommer att följa upp våra verksamheter på hur de arbetar med genomförande av de jämställdhetsmål vi har satt.

Vi ska själva vara förebilder genom att berätta om vårt arbete med jämställdhetsintegrering i våra nätverk och i sammanhang då vi möter andra beslutsfattare.

Vi (eller annan representant för organisationen) ska träffas på SKL en gång per år för att följa upp arbetet med HåJ för att säkerställa att satsningen leder till hållbara effekter.”

Vid SKL:s högnivåmöte den 4 mars, dit Kommunstyrelsens ordförande och kommundirektör inbjudits, kommer Åsa Regnér, jämställdhetsminister, att medverka. Hon kommer då att lyfta frågan om fortsättning på Program för Hållbar Jämställdhet och vad vi i kommunerna ser som viktigt framöver när det gäller jämställdhetsarbetet. Om jämställdhetsdelegationen har tankar kring detta så går det bra att skicka detta till Johanna Ek.

9. Nästa möte

Ett extra möte sätts in den 13 februari kl 9-11 för att besluta om verksamhetsplan. Kallelse med lokalinformation skickas ut.

Jämställdhetsdelegationen kommer att ha möte en gång per månad utom i juli. Ett förslag på mötesdatum under 2015 kommer att skickas ut per mail inom kort.

Johanna Ek, sekreterare

Justerat den februari 2015

Murad Artin, ordförande

Ulrica Solver-Gustavsson, justerare